

آبونه شرايطي : هر بر ايجون
 سنه لکي (۴۰۰) التي ايلني
 (۲۲۵) ، ممالك اجنييه ايجون
 سنه لکي (۴۰۰) ، آلي آيلني
 (۲۵۰) غروشدرد.

نسخه سي ۷،۵ غروشدرد .
 سنه لکي ۵۲ عددرد .

اداره خانه : باب عالي جاده سنده
 رشيد افندي خاتنه

اخطارات
 آبونه بدلي پشيندر .

مسلكه موافق آثار مع المنويه
 قبول اولنور . درج ايدلن
 يازير احاده اولغاز .

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم

باش محرر
 محمد ماکف

صاحب ومدير
 اشرف اديب

اتبعون اهدکم سبيل الرشاد

الرشيد

سنة ۱۳۳۰

آدره س تبديلنده آريجه
 غروش کوندرمليدر .

مکتوبلرک امضاري واضح
 و اوقوناقلي اولسي و آبونه
 صره نومروسي محتوي
 بولونسي لازمدر

ممالك اجنييه ايجون آبونه
 اولانلرک آدرسليرنک
 فرانسزجه يازلسي رجا اولنور.

پاره کوندرلدیکی زمان نهيه
 دائر اولديني بيلديرلسي
 رجا اولنور

اجتماعیاتہ غریبہ و بوزغونجیلق :

اجتماعی سچی

تقلید ابدہ دکل، نقیبہ ابدہ انکشاف ابدہ

فردی، عائلی، اجتماعی قابلیتوں اوصاف ممیزہ حالی آلان ارادہ مثبتہ لری محصلہ سندن عبارت اولان سچیہ نک حیات فردیہ و اجتماعیہ کی تظاہرات و تجلیاتی محاکمہ ایدہ بیلیمک ایچون الہ حقیقی بر معیارہ احتیاج واردہ۔ بو معیارہ قیمت اخلاقیہ و معنویہ در۔ تعریفہ ایضاح اولندینی اوزرہ ہر ہانکی بر مزیتہ سچیہ دینہ بیلیمک ایچون سادہ ارادہ لک تکثیف ایدلش اولسی کافی دکلدہ؛ بلکہ ارادہ لک مثبت و فضیلتی وجہ ل داخلندہ اوصاف ثابتہ حالی املسی لازمدر۔

بر حالک ممیزات مخصوصہ حالتہ کلہ بیلیمسی تکررہ و بو تکررہ قبول مانہ یہ مظہریتنہ متوقفدر۔ زیرا حیات اجتماعیہ عرض ایدیلن ادعالر عمومی تدقیقندن، تحلیلندن کچمک صورتیلہ ثابت بر قیمت آلیر۔ بو حالہ کنجہ یہ قدر مختلف استحالہ لہ اوغرار۔ مادی، معنوی و عملی قابلیت آکلاشلدقندن سوکرہ سچیہ شکلہ کیرمش اولور۔ دینی، اجتماعی، اعتیادی، اخلاقی سچیہ لک ہیئت مجموعہ سی دہ حرث ملی بی وجودہ کتیر۔

بوصفحاتی تعقیب ایدہ لک تکمیل ایدن سچیہ تقلیدہ دکل، تحقیقہ مستددر۔ تقلیدایلہ سچیہ یکدیگریک ضد کاملی اولان مفہوملردر۔ چونکہ تقلید، اک خفیف تعبیریلہ، ضعف روحی، ضعف اجتماعی و ارادہ نک تردیسندن بشقہ برشی دکلدہ۔ مستقلاً حرکت ایتمک قابلیت حائز اولان بر شخصیت ناصل دوشونجہ سندنہ، افعال و حرکاتندہ ہر کسی دکل، آنجق اک مقبول اولان خط حرکتی تعقیب ایدرسہ متحرک بذاتہ اوصافی اکتساب ایدن ہیئت اجتماعیہ لردہ بشقہ حرث لری دکل، آنجق اک موافق و اک فائدہ لی یوللری تعقیب ایدر۔

حیات خصوصیسیدہ بیلہ ہر دویدینی عین حقیقت اولہرق قبول ایدن، ہر کوردیکی عین فضیلت اولہرق یاہنہ قالقیشان کیمسہ ل ارادہ سنہ مالک اولدینی ایچون خفیفلکہ اتہام اولونور۔ حال بویلہ ایکن ہر کوردیکی، ایشیتدیکنی تقلیدہ قالقیشان ہیئت اجتماعیہ حقندہ مرتدی و صنی جوق کورولہ من۔

علوم اجتماعیہ ترقی، تدنی و انقراض نقطہ نظرندن ہیئت اجتماعیہ لری اوچہ آیرمشدر : سچیہ لی جمعیلہ، مساعکار جمعیلہ، فردی جمعیلہ۔ سچیہ لی جمعیلہ۔ — اوصاف فارقہ سی ممیزات ملیہ نک محافظہ سیلہ لیل ایدر۔ بو جمعیلہ خلق متساندہ، خلوق و وقوردر۔ اخلاقی

تقلیلر دائما یوکسکدر۔ حیات دینیہ قوتلیدر۔ مراقبہ اجتماعیہ خصوصاتی اصلا اہمال اولنماز۔ عائلہ سعادتی مکملدر۔ بوندن دولایی نفوسلری دائما تزیاید ایدر۔ سچیہ لی ہیئت اجتماعیہ لری ایچون ترقی قبولری آچققدر۔ بویلہ ملتہر دور کمالی ادراک ایدرلر۔

مساعکار جمعیلہ۔ — حیات اجتماعیہ دہ اخلاقی تقلیلہ حیاتی بر اہمیت عطف اولنماز۔ حیات دینیہ مہملدر۔ صنوف اجتماعیہ آراسندہ تام بر تشریک مساعی و آہنک و بالتیجہ محبت، موجود دکلدہ۔ بویلہ ہیئت اجتماعیہ لردہ ممیزات ملیہ قطعی المفاد بر دستور حالندہ بولنماز۔ تقلید میلانی زیادہ اولدینندن کرک فردی، کرکسہ اجتماعی حیاندہ مستقلاً حرکت ایتمک قابلیت ناقصددر۔ عائلی معاشرت و حرمت متقابلہ حال مساعکار در۔ بویلہ جمعیلہ ایچون تدنی محققدر۔

مرتدی جمعیلہ۔ — بو قیل جمعیلہ دہ اجتماعی، اخلاقی، مادی ساحہ لردہ سقوط حال طبعیدر۔ اوصاف ممیزہ سی صیق صیق تبدل ایدر۔ حضور و سکون موجود دکلدہ۔ صنوف اجتماعیہ حال اختلافدہ در۔ سچیہ لری مادی تأثیراتہ تابع بولنور۔ منفعت عمومیہ ملاحظاتی مہملدر۔ مراقبہ اجتماعیہ قطعاً بر وظیفہ اولہرق تلقی ایدلر۔ بو شرائطی حائز ہیئت اجتماعیہ لری انقراضہ محکومدر۔

ایشیہ اوصاف مخصوصہ لری تثبیت ایدیلن ہیئت اجتماعیہ لری انتخاب ایتدکلری یوللہ کورہ مدنیت ساحہ سندنہ بر قابلیت کوسترہ بیلیرلر۔ بالادہ ایضاح ایدیلن اساساتی ہیئت اجتماعیہ لری حیاتیہ تطبیق ایدرسہ استقبالی تہدید ایدن اجتماعی تہلکہ لری مراحہ آکلامش اولورز۔

بو تہلکہ لک اک مہمفی ہیچ بر تدقیق و تحلیلہ استناد ایتہن، منافع و مضراتی مقایسہ ایدلہن، شرائط و قیمت نقطہ سی آکلاشلہ دن قبول ایدیلن تقلید تشکیل ایدیور۔ خاصہ سریان، خاصہ تقلید فی الحقیقہ طبع بشردہ مکنوز و موجوددر۔ بو انکار ایدیہ من۔ انسانلرلہ دیگر صنوف حیوانیہ آراسندہ کی تقلیدک جہت فارقہ سی تحقیق و تمیزدر۔ مخلوقات سوق طبیعی و فطریسیلہ تقلیدہ مستعددر۔ نتہ کیم بر پاپاغان تعلیم ایتدیکی کلماتی عیناً تکرار ایدر۔ فقط سویلہ۔ دکلرینک ماہیتی مدرک دکلدہ۔ بر مایمون ہر ہانکی بر حرکتی کمال سہولتہ تقلیدہ مقتدردر۔ لکن ہیچ بر وقت ممیزہ و شعورک بو خصوصہ بر علاقہ سی یوقدر۔

حالبوکہ انسانلر، مجنون و معتوہ اولمدجہ اقوال، افعال و حرکاتندہ بر موازنہ یہ تابعدرلر۔ بو موازنہ نک ایلک درجہ سی منفعت ملاحظہ سی تشکیل ایدر۔

نتیجہ سی مطلقاً ضرری موجب اولہجفی تخمین ایدیہ بیلن ہر ہانکی برشی البتہ یاپیلہ ماز، بوکا رغماً مضر بر فعل صادر اولورسہ

متضرر هر حاله موازنه‌لی بر آدم اوله‌رق طایماز . هر کون بوزلرجه مثالنی مشاهده‌ایتدیکمز بو احوال حیات اجتماعی‌ده ده‌ا مؤثر برطرزده تجلی ایدر .

هیئت اجتماعی‌ده‌کی موازنه‌سزلککریالککزی بر مائله‌ی متضرر ایتمکله قالماز ، بوتون بر ملتی تهلمکله‌ی القا ایده‌بیلیر .

چونکه هیئت اجتماعی‌له تصادفاً تشکل ایتمش، طالع‌لرینی یکدیگرینه ربط ایتمش کتله‌لردن عبارت دکلدر . حس ، روح ، دین ، لسان ، عنعنات ، امرجه ، اقلیم کبی مختلف عواملک مشترک تأثیراتی تحتنده حیات اجتماعی تشکل ایتمشدر . ناصل هر اقلیمک وضعیت جغرافیسی، هر محلیک عادات و کوزله‌لکی بر دکلسه ، هر هیئت اجتماعی‌ده اوصاف ممیزه‌سی ، اشکال فارقه‌سی عینی ماهیتده دکلدر . بالاده مجملات صایدیغمز عوامل هر ملتده بشقه برطرزده مترجدر . اقلیم بارده‌ده یاشایان برانسان نصل خط‌استواده بارینامازسه منسوب اولدینی جمعیتک تشکلات اصلیة اجتماعی‌سندن انحراف ایدن هر هانکی بر فردده آنجق تردی‌یه دوچار اولور و هیئت اجتماعی‌یه فائده‌لی بر عضواولمقدن چیقار . اکر هیئت اجتماعی کندیسنه خاص اولان شرائطدن انحراف ایدرسه طبق مهاجرته شرائط اقلیمی و حیاتی‌ه‌سنی تبدیل ایدن انسانلر کبی آز زمان ایچنده محو اولور کیدر .

منافع عمومی ایچون افرادک محقی نه قدر مهمسه هیئت اجتماعی‌ده موازنه‌سی‌ده اوقدر مهمدر . هر هانکی بر مقصد اجتماعی‌ک تأمیننده تدقیق و تحلیلک اصل الاصول اوله‌رق تلقیسی ، تقلیدک دکل، تحقیقک مبدأ اوله‌رق قبولی ضروریدر . زیرا قیمت علمی‌دن محروم اولان انفسی فملر هیچ بر زمان تقلیدجلیکدن بر درجه یوقاری‌یه یوکسله‌مز . هیئت اجتماعی‌مزرده تنظیماتدن بری بر طوتان غریب تقلیدجلیکی عجا تدقیق و تحلیله مستند اوله‌رقی برقیست قازانمشدی .

بویله اولسنی جوق آرزو ایتمکله برابر فعلیاتک صریح لسان حالی قارشوسنده بوتتحقیق و تحلیلی یا بمق ایچون لازمکن اراده‌ی تکشیف ایده‌مدیکمزی دوشونمک پک‌الیمدر . تنظیمات روحک سودا‌داره‌حسیله بر عصرمدت کری‌قالدیغمز عرفان و ترقیات عصریه‌یه ملاقی اوله‌بیلیمک ایچون غریب اصوللرینی تعقیب ایده‌رک بوزمانی قازانمق دستوریله‌رواج بولدینی کوندن بوکونه قدر ادوار استحالتمزی کوز اوکنه کتیریرسه‌ک غریبلاشمق صورتیله آرا یرده‌کی زمان و عرفان فرقی قزانمق ایچون واقع اولان مساعینک نیچون ثمره‌دار اولمادیغنی کشف ایتمک پک مشکل برشی اولماز . فی‌الحقیقه ملتزمک شمشیرجلادت آلتنده کوزی آچیلان آروپا صوک‌عصرلرظرقنده عرفان و ترقیات قتی‌ه‌ساحه‌سنده فرسخلرجه کچمش بولونیور . البته‌علیه‌مزرده اولان بو تفوقک ازاله‌سسه چالشمق لازمکلیردی . فقط بونک ایچون اک طبعی یول آنجق علم و عرفان

یولی اوله‌بیلیردی . اکر بویول تعقیب اولنسه‌یدی البته دارالفنونلرمن اک یوکسک کالی بولور ؛ کویلرمن مکتبلرله دولار ، فن آدم‌لری جوغالیر ، مملکتده برقاریش ایشله‌نمه‌مش اراضی ، فابریقه‌دن خالی برکوشه بولمازدی .

حالبوکه اوج ربع عصردن بری بکله‌دیکمز بوترقی یرینه ده‌ا زیاده ضعیفله‌مش بولنیورز . هانی فابریقه‌لر، هانی بیکی کشفلر ، هانی طالمیر ، فاضللر ، صنعتکارلر زرده ا مملکتک ثروتی هر حاله اسکیسنه نظراً هیچ‌ده یوکسک دکل ا واقعاتمادی حریرلر برعذر تشکیل ایده‌بیلیرسه‌ده بوتیجه‌ی معقول کوستره‌یله‌جک بر دلایل دکلدر .

چونکه غریبی تقلید خصوصنده ایلمک کوندن یعنی تنظیماتدن بری طوتدیغمز یول، اک‌غیری طبعی ریولدی . بویولده دوام ایدلکجه اجتماعی موازنه‌من بوزولدی . فرانسه ، بلجیقا وده‌ایلیم هانکی مملکتلرایچون محلی احتیاجات ، احوال روحیه و امرجه‌یه کوره یاپیلان بو ایشک عیناً ترجمه و تطبیق‌یه باشلایان بوتقلیدجیلک کیتدکجه حیات عمومی و خصوصیه‌مزی علاقه‌دار ایدن اک اوفق نقطه‌لره قدر حلول ایتمشدر . آ کلاسیلیان بر نقطه‌ده بر ملتک سجیه‌سینه کوره اوصاف خارقه‌شکلی آلان هر هانکی بروجه اجتماعی‌ک حاضر البسه‌لرکی هر بدنه موافق کله‌یه‌جکیدر . حالبوکه غریبیلر مادامک مدنی بر اساسدر ، هر حاله فائده‌لیدر دییه‌رک احوال روحیه ، اجتماعی‌وملیه‌مزه موافق دوشسون، دوشمه‌سون وانی، یاخود فنا اولسون غریب حیاتنده نه کورور، نه ایشیدیرلرسه بولنری عیناً تطبیق ایتمک ایسته‌دیلر . فقط منفعت اجتماعی ملاحظاتی اصلاً دوشونلمه‌دیکی ، تقلید ایدلمک ایسته‌نیلن شیر اول امرده تحقیق و تحلیل ایدلمدیکی ایچوندرکه دائماً کار یرینه ضرر حاصل اولدی .

مثلاً غریبه‌ه‌ه‌ادت بویله‌در، دینلرک آفاق قابریله‌خانه‌دروننده کزیمک شرائط مدنی‌تدن عداولندی . حالبوکه بونی یاپانلر اول امرده اوفو طینلرله دولاشدقلری سوقاقلرک میلیونلرجه مقروبلرینی بیله‌بیله یتاق او طه‌لرینه قدر صوقدقلرینی دوشونمک لزوم کوردیلر . بونی - ینه بیوک محذورلرله - یایه‌بیلیمک ایچون هرشیدن اول سوقاقلرمنک آروپاده‌کی جاده‌لر درجه‌سنده تمیز بولنسی لازمکلی‌کفی دوشونه‌مدیلر . لوازماتدن عد اولنان قار مملکت‌مزه ینه غریب اعتیاداتی میاننده کیردی . بک اوغلی سر ائینه واقف اولانلر میلیونلرجه ثروتک بو غریب اعتیاد اوغورینه ناصل آقوب کیتدی‌کفی پک کوزل بیلیرلر . بوده عجا دوشونیلرکی لوازمات مدنی عداوتیه ادخال اولوندی ؟

مسکرات وقادین . ایشته مدنی عداوتیه‌بیلیمک ایچون اک ضروری ایکی لازمه‌ده‌ا غریبه بزه نسبتله جوق معتدل قوللانیلان مسکراتک بکریلمک حالی آلمسی‌ده عجا بر موازنه عقلیه و مدنیه محصولی می‌ایدی ا دادتا هریان برحاله کن قادیلق یوزندن بتون آروپا هیئت

قیافت واختلوط مسئلہ لری

—>>><<<—

بو صیرہ ، محکمہ لردہ قیافت ومکتبلردہ اختلاط مسئلہ لری بوش
ذهنلرہ برمشغلہ وسرمایہ سز محررلرہ بر زمین مناقشہ اولدی . فی الحقیقہ ،
بو ایکی مسئلہ نك ذهنلری اشغال وجدی مناقشہ لردہ زمین وموضوع
تشکیل ایدہ جك درجہ دہ حائز اهمیت اولدیغنی مقرر ومعترف . قیافتك
اهالی اوزرندہ حائز تاثیر اولدیغندہ هیچ شبہ یوقدر . خواجہ نصرالدین
افندی مرحومہ افسانہ شکلندہ عطف واسناد اولتان بر حقیقت اجتماعیه
واردد : خواجہ مرحوم کیجہ لردہ محلہ اہالیسك طوپلانندی بر
اوطلیہ کیتمش ، صحبت مجلسك اعضاسی پڑمردہ قیافتلی خواجہ دانایہ
التفات کوسترمہ مش ، نکته دان زائر ایشك درحال فرقہ وارمش ،
اغبرارینی حس ایتدیرمکسزین مجلسدن اوزاقلاشمش . آردن برقاج کون
کچدکن صوکرہ ، زیارتی تکرار ایتمش . فقط ، بو دفعہ ، پڑمردہ
قیافتلہ دکل ، زمانك منلا بکلری کبی ، سوسلی وکورکلی اولہ راق
کیتمش . عینی مجلس ارکانی بو دفعہ ، خواجہ بی (بیوریکز افندی
حضرتلری) التفات واحترامیلہ قارشیلانمش . خواجہ محترم ، ہان
کورکک ائتکلرینی اللریلہ ایلری ایتہرک (بیور کورک) دیمش . بو
طرز حرکت بالطبع اعضای مجلسك حیرت وتعجبی موجب اولمش ،
خواجہ : «نچون تعجب ایدیورسکز؟ سزك بودفعہ کی التفات واحترامکز
بکا دکل ، کورکہ در ، دیہرک موجب تعجب اولان طرز حرکتك
سببی ایضاح ایتمش ، بالطبع مجلسك تعجبی دہ محجوبیتہ تحول ایتمش
وحادثہ دہ بوصورتلہ قیافتمش !

قیافتہ اعتبار واحترام مسئلہ سی یالکز خواجہ نصرالدین افندی
مرحوم زمانہ ویالکز عوام ناسہ مخصوص بر کیفیت دکلدر . دنیانك
هرطرفندہ وهر طبقہ ناس آردمندہ جاری بر حال وحراکتدر . بالخاصہ
بزم مملکت مزدہ و بزم طبقات اجتماعیه من آردمندہ رها رائج بر متاع
روحیدر . فقط قیافتك اعتبار واحترام ایلہ قارشیلانمہ سی دائمی بر
کیفیت دکلدر ، کلوب کچیجی بر حادثہ در . تماس واختلاطلر بعضاً ،
جامہ حریرہ بورون کیمسہ نك آلتون صوییلہ یالیزلانمش بر قلب
آچہ اولدیغنی میدانہ چیقاریر . بعضاً دہ ، پڑمردہ بر قیافتك ، آلتندہ
دینہ صاقلایان بر عرصہ ویرانہ بکڑہ دیکنی آکلامایہ باعث اولور .
تماس واختلاطلر دوام ایتدکجہ ، جامہ حریر لابی اعتبار و قیمتدن
دوشمکہ باشلار ، پڑمردہ قیافت صاحبی ایسہ ، تماس واختلاطلر کیت
وکیفتلریلہ متناسب اولہرق یوکسہ لیر .

بر تاریخندہ ، علم صرفندہ اختصاصیلہ شهرتشعار اولمش بر ذات
وارمش ، ینہ صرف علماسندن دیکر بذات اودات شهرتشعارك زیارتہ

اجتماعیہ سی معلول ، عائلہ سعادت دینیلن اساس رابطہ لر پارچہ لانمش
بر حالہ اولدیغندہ بخثلہ غرب متفکرلری فریاد ایدرکن عصری
سربستی نامنہ عائلہ قادیغنی وظیفہ اصلہ سندن آیروب غیرطبیعی شرائط
ایچندہ بونالتمق ، محکمہ لرك طلاق دعوالریلہ دوزلمسنہ سببیت ویرمک دہ
شعوری بر تقلید نتیجہ سی می ایدی ...؟

خایر ... خایر ... شوتصادفی برقاج مثال وبونلرک مماثل یوزبیکلر جہ
امثال ایلہ ثابتدرکہ بتون بونلر نہ تدقیق ، نہ دہ تحلیلہ استناد ایتمین
انفسی تقلید جلیکدن بشقہ برشی دکلدر .

ا کر منفعت شخصیه وعمومیہ موجود ایسہ تقلیدك برقیمتی
اولہ بیلیر . فقط اوزمان تقلیدك دہ اسمی دکشیر ، تحقیق حالی آلیر ...
ایشتہ منفعتی بالتجربہ ، بالتحقیق ثابت بولنان ، فابریقہ لری ،
صنایع کیویہ بی ، معدنیلکی ، اقتصادیات اصوللری ، تأسیسات عمرانیہ بی ،
المساعد صورتدہ انکشاف ایدن ترقیات علمیہ وفنیہ بی تقلید ایتک
ممکن ، ہم دہ چوق فائدہ ملی والزم ایکن بونلرک برطرفہ براقیلہرق
غربدہ دہ ، شرقدہ دہ اسمی لوئیات وتردیاتدن اولان دوشکونلجکک
محضاً غریبلردہ واردیہ تقلیدی ہرشدن اول اجتماعی موازنہ سزلکہ
دلالت ایدیور . آکلاشیلیورکہ سجیہ ، اخلاقہ ، کمالہ متوقف اولان
خیرلی تقلیدلر بڑہ کوچ کلور .

اوت بڑدہ ترقی وتجددی ایستیورز . فقط بویولہ ہرشدن اول
برقابودن کیریلیورکہ اونک دہ اسمی سجیہ وعرفاندہ ...

بوہفتہ ظرفندہ انتشار ایدن یومی غزتہ لردہ کورولدیکی اوزرہ
غربك کالات مدنیہ سنی ہر حالہ چوق موفقیتلہ تقلید ایدن وحق
خواجہ لری بیلہ کیریدہ براقان ژاپونلرک «بوسہ» ہیکلی مغایر اخلاق
تلقی ایدہرک ستر ایتلری ، دانسلری عین اسباب دولایسیلہ الفا ایتلری
صراحتہ کوستریورکہ بوملتك ترقیات عصریہ بی اقتطاف ایتسی ایچون
مطلقاً لوازمات دینہ دن عد اولتان رذائلہ بولاشمسی هیچ دہ ضروری
دککش .

ترقیات وكالات عصریہ حقیقہ ایریشمک ، بو غایہ آمالی
اقتطاف ایتک نیتندہ ایسہ ک بوکا یا کلش قبولردن وصول امکانی یوقدر .
ایشتہ فائدہ سی ، لزومی ، ضرورتی علم الیقین نبوت بولان خیرلی بر
تقلید جیلک اوکڑدہ دوریور . علم ، عرفان ، صنعت ، فن ہبسی بڑی
بکلور . فقط بڑبتون بوکوزل شیلری سپر یاپہرق یالکز کندمزی
آلدامق ایستیورز . زمانك طیارہ سرعتیلہ یورودیکی برعصر دہ کندیلرینی
مراہ ترک ایدنلرہ جناب حق دہ ، قوللردہ آجماز . ضلالتك نتیجہ سی
خسراندن باشقہ برشی دکلدر .

مسئہ محکمہ